

**Uchwała Nr/...../...../2026
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 2026 r.**

w sprawie nadania statutu Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

Na podstawie art. 18 pkt 1 i art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 581 z późn. zm.) oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 87 z późn. zm.)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1.

Nadaje się statut Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, o treści stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 3.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Statut

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, zwane dalej „Muzeum”, jest samorządową instytucją kultury prowadzoną jako wspólna instytucja kultury dwóch organizatorów, tj. Województwa Śląskiego i Miasta Zabrze działającą na podstawie Umowy w sprawie prowadzenia wspólnej instytucji kultury pn. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu zawartej w dniu 12 lutego 2026 r. i na podstawie niniejszego statutu, zwanego dalej „Statutem”.

§ 2. Organizatorem Muzeum jest Województwo Śląskie oraz Miasto Zabrze, zwani dalej „Organizatorami”.

§ 3. 1. Muzeum jest wpisane do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Województwo Śląskie pod numerem

2. Muzeum posiada osobowość prawną.

§ 4. 1. Siedzibą Muzeum jest Miasto Zabrze.

2. Terenem działania Muzeum jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej i zagranica.

§ 5. Muzeum może używać skróconej nazwy w brzmieniu: „MGW”.

Rozdział 2

Zakres działania Muzeum

§ 6. Do zakresu działania Muzeum należy:

1) gromadzenie, a przez to trwała ochrona i popularyzacja kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym związanego z rozwojem przemysłu, a w szczególności górnictwem węgla kamiennego, przy czym:

a) tematyka gromadzonych przez Muzeum zbiorów obejmuje następujące obszary: górnictwo węgla kamiennego oraz górnictwo innych kopalin, sztukę ludową i regionalną a także historię regionu i górnośląskiego przemysłu;

b) w procesie gromadzenia zbiorów Muzeum skupia się na przedmiotach wytworzonych przez człowieka w okresie od połowy XVIII w. do czasów współczesnych (obiekty o znaczeniu historycznym lub artystycznym), a także

na wytworach naturalnych pochodzących z okresu karbonu (okazy geologiczne i paleobotaniczne);

c) Muzeum gromadzi obiekty wytworzone na terenie dzisiejszej Polski, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Górnośląskiego Zagłębia Węglowego.

2) ochrona, utrzymanie, zabezpieczanie, rewitalizacja i udostępnianie obiektów wpisanych do rejestru zabytków Województwa Śląskiego, tak ruchomych jak i nieruchomych w szczególności: zespołu zabudowań i wyrobisk Kopalni Królowa Luiza i Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej oraz Kopalni Guido,

3) czynne uczestnictwo w procesie transformacji Śląska w celu zachowania i upamiętniania w postaci materialnej i cyfrowej materialnego i niematerialnego dziedzictwa związanego z przemysłowym charakterem regionu,

4) prowadzenie działalności wystawienniczej, popularyzatorskiej, edukacyjnej, naukowej, wydawniczej i kulturalnej.

§ 7. 1. Działania, o których mowa w § 6, Muzeum realizuje przez:

1) gromadzenie zbiorów, w tym zabytków i opiekę nad nimi w statutowo określonym zakresie;

2) ewidencjonowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów, w tym katalogowanie;

3) kontrolę zbiorów, w tym przeprowadzanie inwentaryzacji metoda spisu z natury lub skontrum;

4) przechowywanie gromadzonych zbiorów w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo;

5) zabezpieczenie i konserwacje zbiorów oraz obiektów wpisanych do rejestru zabytków (ruchomych i nieruchomych);

6) urządzenie wystaw stałych i czasowych;

7) organizowanie oraz prowadzenie badań naukowych;

8) prowadzenie działalności edukacyjnej, w tym lekcji muzealnych, warsztatów, spotkań czy prelekcji;

9) prowadzenie oraz popieranie działalności artystycznej oraz upowszechniającej kulturę;

10) udostępnienie zbiorów, w celu realizacji zadań statutowych;

11) zapewnienie właściwych warunków zwiedzania, dostępu i korzystanie ze zbiorów oraz zgromadzonych informacji;

12) prowadzenie biblioteki fachowej;

13) prowadzenie działalności wydawniczej, w tym opracowanie i dystrybucja

katalogów, przewodników i informatorów z zakresu działalności Muzeum oraz wydawnictw naukowych;

14) współpraca z krajowymi i zagranicznymi podmiotami oraz sieciami podmiotów i organizacji, których działalność zbieżna jest z zakresem działalności Muzeum;

15) prowadzenie działalności zabezpieczającej zespoły i obiekty związane z rozwojem przemysłu w regionie;

16) prowadzenie badań z zakresu archeologii przemysłowej.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1 mogą być realizowane we współpracy z polskimi i zagranicznymi muzeami, instytucjami kultury, instytutami naukowo-badawczymi, administracją rządową i samorządową, organizacjami pozarządowymi, a także innymi osobami prawnymi, jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz osobami fizycznymi.

§ 8. 1. Muzeum gromadzi zbiory, w tym zabytki:

- 1) z zakresu techniki górniczej, w tym: maszyn, urządzeń i narzędzi;
- 2) z zakresu paleobotaniki i geologii, w tym skamieniałości i minerały;
- 3) z zakresu sztuki i rzemiosła, w tym obrazów, grafik i rzeźb ze szczególnym uwzględnieniem dzieł twórców intuicyjnych;
- 4) z zakresu etnografii, w tym: stroje regionalne czy obiekty gospodarstwa domowego;
- 5) z zakresu historii, w tym: weksyliów, falerystyki, medalierstwa oraz obiektów związanych z tradycją i obyczajowością górniczą, takich jak mundury czy insygnia górnicze;
- 6) z zakresu materiałów archiwalnych, w tym: dokumentacji aktowej, technicznej i kartograficznej, materiałów fotograficznych i filmów;
- 7) cyfrowe zapisy będące wynikiem digitalizacji zasobów likwidowanych zakładów przemysłowych.

2. Muzeum gromadzi także:

- 1) dokumenty niestanowiące materiałów archiwalnych, w tym dokumentacji technicznej, dokumentacji audiowizualnej czy aktowej, która będzie ewidencjonowana w odrębnym do muzealnego katalogu zbiorów;
- 2) księgozbiór specjalistyczny związany z działalnością statutową Muzeum, zorganizowany w ramach biblioteki fachowej.

Rozdział 3

Organizacja Muzeum

§ 9. Organizację wewnętrzną Muzeum, w tym zakres działania komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy, określa regulamin organizacyjny, nadawany przez Dyrektora Muzeum, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Rozdział 4

Zarządzanie Muzeum

§ 10. 1. Muzeum jest zarządzane przez Dyrektora Muzeum, zwanego dalej „Dyrektorem”.

2. Dyrektora Muzeum, zwanego dalej „dyrektorem”, powołuje i odwołuje Zarząd Województwa Śląskiego.

3. Wyłonienie kandydata na stanowisko dyrektora następuje w drodze konkursu..

4. Dyrektor reprezentuje Muzeum na zewnątrz, odpowiada za prawidłową realizację działalności statutowej oraz właściwe gospodarowanie mieniem i środkami finansowymi Muzeum.

5. Szczegółowy zakres obowiązków Dyrektora określa regulamin organizacyjny.

§ 11. 1. Dyrektor zarządza Muzeum przy pomocy trzech Zastępców.

2. Dyrektor nawiązuje z zastępcami stosunek pracy na podstawie umowy o pracę i rozwiązuje go, po uzyskaniu uprzedniej zgody Zarządu Województwa Śląskiego, a o wyrażeniu zgody Zarząd Województwa Śląskiego informuje każdorazowo Miasto Zabrze.

§ 12. 1. Przy Muzeum działa Rada Muzeum, której członków powołuje i odwołuje Organizator w trybie i na zasadach określonych w ustawie o muzeach.

2. Rada Muzeum działa na zasadach i w zakresie określonym w art. 11 ustawy o muzeach.

3. Rada Muzeum składa się z 15 członków.

Rozdział 5

Gospodarka finansowa Muzeum

§ 13. 1. Muzeum prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz innych obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

2. Podstawą gospodarki finansowej Muzeum jest plan finansowy, ustalony

przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora.

3. Majątek Muzeum wykorzystuje się do celów wynikających z zakresu działania Muzeum.

§ 14. Źródłami finansowania działalności Muzeum są:

- 1) środki finansowe przekazywane przez dotacje przekazane przez Województwo Śląskie i Miasto Zabrze w formie dotacji:
 - a) podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów,
 - b) celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji,
 - c) celowej na realizację wskazanych zadań i programów;
- 2) przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego;
- 3) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
- 4) środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.

§ 15. 1. Muzeum na zasadach przewidzianych w obowiązujących przepisach prowadzi dodatkową działalność gospodarczą w zakresie:

- 1) usług wydawniczych, w tym produkcji i sprzedaży publikacji drukowanych lub wydawanych w formie nośników analogowych lub cyfrowych;
- 2) produkcji i sprzedaży towarów promujących Muzeum i jego zasoby, a także sprzedaży komisowej;
- 3) wynajmu oraz dzierżawy majątku ruchomego lub nieruchomego Muzeum;
- 4) usług reklamowych i sponsoringu;
- 5) usług gastronomicznych i hotelarskich;
- 6) usług konserwatorskich oraz wykonywania ekspertyz i usług doradczych z zakresu prowadzonej działalności;
- 7) organizowania i prowadzenia szkoleń, konferencji, sympozjów, koncertów, spotkań, imprez, warsztatów, zajęć i innych podobnych wydarzeń;
- 8) pozaszkolnych form edukacji;
- 9) usług transportowych, w tym specjalistycznych;
- 10) usług związanych z obsługą ruchu turystycznego;
- 11) usług wystawienniczych oraz ekspozycyjnych;
- 12) udostępniania zbiorów do reprodukowania, kopiowania, fotografowania i filmowania;
- 13) tworzenia dokumentacji geodezyjnej, architektonicznej oraz pokrewnych danych przestrzennych;

- 14) twórczych usług graficznych obejmujących modelowanie, tekstuowanie i wizualizację obiektów przestrzennych oraz ich dystrybucję kanałami cyfrowymi;
- 15) produkcji filmowej, w tym w zakresie udzielania licencji i wynajmu planów filmowych;
- 16) działalności pozostającej w związku z zakresem działalności Muzeum określonym w § 6.

2. Działalność, o której mowa w ust. 1 nie może prowadzić do ograniczania działalności Muzeum, o której mowa w § 6 i 7 niniejszego Statutu.

3. Dochód uzyskany z działalności gospodarczej wykorzystuje się wyłącznie w celu finansowania działalności statutowej Muzeum.

Rozdział 6

Postanowienia końcowe

§ 16. Połączenia, podziału lub likwidacji Muzeum dokonuje Województwo Śląskie, informując o tym Miasto Zabrze, w trybie i na zasadach przewidzianych w obowiązujących przepisach oraz w umowie w sprawie prowadzenia wspólnej instytucji kultury pn. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.

§ 17. Zmian statutu dokonuje się w trybie właściwym dla jego nadania, zgodnie z którym - na podstawie obowiązujących przepisów oraz umowy w sprawie prowadzenia wspólnej instytucji kultury pn. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu - statut dla wspólnej instytucji kultury nadaje Województwo Śląskie, w drodze uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego, po uzgodnieniu jego treści z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, o czym informuje Miasto Zabrze.